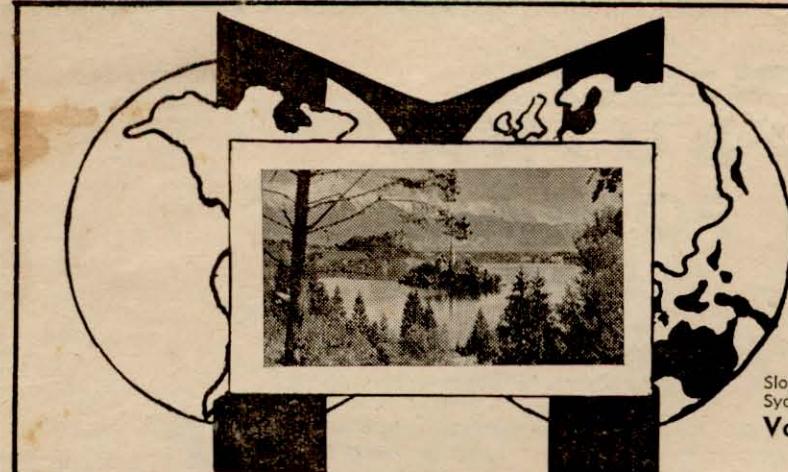

DRUGI MESEC PODALJSANE KAMPAJNE

MISLI

Slovenski informativni list v Avstraliji:
Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart.

VOL. V. NO. 8. AUGUST, 1956

Organ of the Slovene Community in Australia "THOUGHTS"

Registered at the G.P.O. Sydney, for
transmission by post as a periodical.
66 Gordon Street, Paddington, Sydney

BOG ŽIVI VAS VSE!

Vsem prejemnikom MISLI je zdaj že dobro znano ime: CVETO MEJAČ. V junijski številki ga nam je na izredno posrečen način predstavil Jože Maček. Zdaj se oglaša Cveto sam — z največjim veseljem mu dajemo besedo v pričujoči številki.

Slovenski človek! Ko si se rodil, je pelo nad teboj srce tvoje matere in z njo so peli življenja ogromni valovi; Pozdravljen, moj otrok, otrok slovenske matere! Pozdravljen, svobodni sin, pozdravljen, hči slovenskega očeta, svobodnega in ponosnega, ki ga ni volja nikomur hlapčevati, kot je moral nekoč hlapčevati naš ded!

Da, to si ti, rojak, rojakinja, to sem jaz, to je vsak naših ljudi, ta morda v gozdu, oni drugi v tovarni, tretji v šoli — vsi smo sicer zdaj tu v Avstraliji, nekateri že državljeni, pa še zmerom vsi — Slovenci!

Vem, da se boste spraševali, ko boste brali moje vrstice, ti, gospod, ti, gospa, pa še gospodič in gospodična, vsi se boste spraševali: Kaj je pa temu tujcu, nam vsem nepoznanemu, padlo v glavo, da se vtika v naše osebne zadeve in se meša v naša narodnostna čestva...? Kaj le ta človek ve povedati o življenu v Avstraliji nam in sploh slovenskim izseljencem po svetu?

Že mogoče, da, res je tako: Prav nič ne vem o življenu v tujini. Le nekaj življenjske skušnje imam v tujem svetu, pa občeval sem precej z različnimi ljudmi, z ljudmi s srci in dušami, pa tudi s takimi, ki niso kazali, da bi imeli srce in dušo. Pa si drznem iz te skušnje tu pa tam kaj svetovati.

Kar po domače jo bom ukresal, prav po domače. Boste rekli: Kako po domače, ko smo že pozabili pomen te besede, ko smo v tujini in drug drugemu tujci! Morda je kdo že obrnil znani pregovor in se mu zdaj glasi: Tujina je moj dom in moj dom je tujina. Pa ni prav tako, dragi rojak! Beseda DOM je še vedno velika beseda!

DOM? O, kaj sem zapisal? Kaj mi stoji pred očmi?

Kje je tisto belo poslopje sredi Sydneysa, sredi Melbourna, Brisbania in drugih znanih mest, ki ima napis s slovenskimi črkami: NAŠ DOM? Ni ga, pravite. Pa bi moral biti, odgovarjam, ker mi srce tako govori.

Dipl. arh. Cveto R. Mejac s soprogo na dan poroke.

srce? Kaj pa tvoja misel pravi o naši preteklosti, sedanjosti in prihodnosti? Ali se ustavi ob zaključku: Pustimo vse to, dovolj je, da smo lepo svobodni v naročju dobre mačeha Avstralije?

Ne bom močno oporekal tvojim zaključkom. Vendar, poglejava nekoliko globlje. Ali se ne čutiš kljub vsemu nekoliko tujca pod Južnim križem, saj mačeha vendar ni mati! Kako pa je z domom? Da, morda imaš svojo hišo — glej, jaz je nimam! — ali vsaj stanovanje precej udobno. To si po pravici šteješ v čast, doma morda tega nisi imel. Pa bi bilo le lepo, če bi poznal hišo z napisom NAŠ DOM — nekje v Sydneyu, Melbournu, Brisbanu in še kje. Bolj ponosno bi ob zavesti, da je kje tudi skupni DOM, da, bolj ponosno bi stopal po zemlji mačeha.

Delavci smo, da, nismo pa hlapci! Svobodni smo, pa nas svoboda ne sili, da bodimo drug drugemu tujci. Tujci smo tudi svoji mačehi, ki nas je pokrila s svojim prostornim predpasnikom. Pa ne zahteva, da se skrijemo pod njim, da bi ne smeli pokukati izpod njega na sonce. Na tisto sonce, ki enako obseva Avstralijo kot obseva naš rodni dom pod očakom Trigla-

vom, v vinskih goricah Dolenjske in Štajerske, ob premogovnih rudnikih ob Savi, pri kočevskih gozdovih, na kraški kamniti planoti ali tik vročega peska v Primorju. Isto sonce ogreva in rahlja zemljico, ki pokriva grobove naših dedov.

Res, vsega tega si ne jemlje naša mačeha k srcu, ne razmišlja podrobno o takih rečeh, v glavnem pozna le svoje sonce, ki ga ne odreka nikomur. Da, celo naravnost bodri vse, ki nam je dala ob „hudih ur“ zavetje, da pokažimo svoje zmožnosti in postavimo na njeni sonce svojstvenost kulture, ki smo jo prinesli iz rojstne dežele. Šege in navade, ki so bile naše doma, so prav tako lahko naše tu v avstralski svobodi. Mačeha nam daje moralno podporo, če le sami nočemo podreti vseh mostov za seboj.

Ja, za hudirja, kje naj na prideamo skupaj, kako naj se zberemo za kak pogovor o svoji skupnosti, o skupnem nastopu? Hm, saj to je tisto! Nikjer še ni skupne strehe in dokler je ni, ostanemo brezdomci in si z domotožjem obremenjujemo korak. Se vrneš od dela, morda si tam že za „bossa“, morda ne delaš, ker si nekaj bolan — kakorkoli, ko nisi ravno zaposlen z delom, kod ti tavajo misli? Ne moreš si kaj, začutiš v sebi brezdomstvo, vležeš se v vosteljo, gledaš v strop, v srcu se poraja vprašanje, ki ga morda niti prav ne razumeš, pa ga le nekako razvojilaš: KJE JE MOJ MILI DOM?

(Dalje na str. 3.)

PESEM

*Morda pa res kje šumbla vodomet v izdolbeno dupljo,
biserne kapljice vro.
Morda pa rumene sveče plamte v baročni kapeli pred temni oltar.*

*Morda kje na daljni cesti zasanjaš, prisluhnesh:
odkod ta spomin?
In v megli zagledaš narcise in jablan in gore in morje,
svet radosti in bolečin.*

*Sestrica—morda ti pesemca drobna cvet je nasula v dlani.
Nasmehni se in jih pozdravi:
v njih domovina živi.*

Neva Rudolf.

PIŠI MI, MAMICA

*O, piši, mamica, če so še gore vse sinje in bele.
Piši mi o morju, o pojočih valovih,
o barkah injadrih,
ki v svet hrepene.*

*Piši mi spet o naši pomladji, o trti in cvetju, o lipi, bregehi,
o naši kapelici, o rožmarinu,
o vseh domačih, preprostih rečeh.*

*In to ne pozabi:
obišči v Krizu vso našo obal!
Skloni se nad morje in žašepiči,
o, reci, da mislim še nanj!*

Neva Rudolf.

ZADNJA ŠTEVILKA

Nikakor ne za vse. Za nekatere pa prav zares!

Za tiste, ki že dolgo dobivajo list zastonj, pa se nam v tej KAMPANJI niso javili in se ne bodo do 20. avgusta.

V ponovno razposlanih pismih smo povedali, da bomo radi še pošljali takim, ki želijo list imeti, pa zaenkrat še ne morejo plačevati. Toda vedeti moramo, kdo so tisti, zato naj nam pišejo in razlože, kako in kaj.

Tisti, ki lahko plačevati, pa se ne zmenijo za naše pozive, bomo s pričujočo številko list ustavili. Zdaj je že čas, da se list vzdržuje od prispevkov naročnikov. To je naročnina in prostovoljni darovi. Pod našo narodno in krščansko častjo je, da bi se list vzdrževal naprej in naprej od dohodkov plesnih zabav.

Če naj mnogi, ki bi lahko plačevali, dobivajo list zastonj, zakaj ne rajši vse? Zakaj bi nekateri, ki jim je list pri srcu, plačevali, darovali v sklad, zraven pa še zabave delali za stotine onih, ki ne mignejo s prstom za prospeh lista, prejemajo ga pa naprej in neprej in — molče?

Vemo, kakšen je odgovor na gornja vprašanja, zato bomo ravnali tako kot povedano. Prepričani smo, da nam bo ogromna večina bralcev in bralk dala popolnoma prav.

Ponavljamo: Do 20. avgusta je še čas, da se nam oglasite!

PRELATU PODGORCU V SPOMIN

Ne zdi se mi lepo, da so MISLI prinesle tako suhoporno poročilo o smrti prelata Podgorca. Naj bo z objavo naslednjih vrstic stvar popravljena.

Rajni prelat Msgr. Valentin Podgorc je bil rojen 14. februar 1867 pri Sv. Neži v Šentruperški fari pri Velikovcu. Posvečen je bil 10. marca 1890, umrl je 29. marca 1956 v Celovcu in bil položen k zasluženemu počitku v celovški stolnici dne 31. marca.

Njegova gospodinja, ki mu je stregla desetletja, Urška Lužnik, mi je pisala po prelatovi smrti:

„Najprvo jih je napadla influenca in potem jih je zadel mrtvoud . . . Dobri so bili gospod prelat, da jih je danes malo ali nič takih. Dobrotnik za vse stanove in ustanove, le zase niso imeli nič in bili so sploh nad vse skromen.“

Vest o smrti gospoda prelata me je potrla. Ves čas mojega bivanja na Koroškem je bil moj duhovni vodja in očetovski priatelj. Vkljub visoki starosti je bil silno razgledan in razumen mož. Delaven kot mravlja. Čuječ kot hrast na slemenu, ki kljubuje severnim vetrovom. Nobena še tako mrzla burja ga ni potrla. Stal je in zrl v nižino na šepetajoče topole, ki jih je kak večji veter pogosto upognil ali celo izruval. Zaganjal si so se vanj tudi vetriči v neposredni bližini, šibki sicer, pa zanj dosti trpki. Bil je zgleden duhovnik, pa je posegal tudi na druga kulturna polja in pisal, pisal — skoraj 60 let.

Verno hranim njegova pisma in sem jih po sporocilu, da moža ni več med nami, na novo prebral. Iz vseh se zrcali očetovska skrb zame in so polna dibrh naukov. Menim, da je vredno navesti nekaj citatov iz njih.

Nekoč mi je podaril Avguštino „Izpovedi“ (Confessiones) in v priloženem pismu pripomnil (26-5-52): „Knjiga je prevod, prvo vrsten prevod, in v tem je njena vrednost . . . Jaz imam vsega Avguština v foliantih in v izvirnem jeziku, kar je več kot najboljši prevod . . . Confessiones je ena tistih knjig, ki se še danes prebirajo z zanimanjem. Avguština sam pa ve povedati, da so mu sodobniki očitali ‚punsko čekarjo‘. Kratko in jedernato ne piše, to je res, in menda tudi govoril ni tako. Je bil pač govornik, ki mora vsak dan na oder, pa nima časa za temeljito pripravo. Tisto pa je res, da pri njem misli frčijo semtretja kakor golobje v golobnjak . . .“

V pismu 18-10-52: „Knjig imam za težko breme. Sodim pa, da imate dostop v kakšno javno knjižnico, kjer si knjig lahko iz-

berete. Toda ne vse poprek . . . Berite Shakespearja, priporočam pa tudi Pastorja: Žgodovino papežev (Papstgeschichte) . . .“

V pismu 15-11-53: „Naš kancler dr. Kircher se mi je v graduaciji izrecno zahvalil za moje odločeno nastopanje v konsistoriju. Ko sem najstarejši, mi je to seve dolžnost . . . Zaupajmo v Boga, da nas njegova Previdnost vodi kakor vodo k morju . . .“

V pismu 28-8-53: „Nam se menda godi dobro. Pišem tako, četudi sem bil pred tednom v sanatoriju Maria Hilf. Ko se človek postara, pridejo starostne težave: otekanje nog, sapa pohaja in človek postane šlevast. Toda če me zdaj kdo vpraša, kako mi je, že lahko odgovarjam: Sijajno! . . . Tudi naša gospodinja je trpela hudo zapeko. Našel sem pri Kneippu zanesljivo zdravilo: dva dela Janeža, dva dela Janeža, dva dela grškega sena (foenum greacum), dva dela brinovih jagod in en del alojevega prahu. Odkar to rabimo, so ji težave minule . . .“

V pismu 19-7-54: „Narava sama je položila v človeško srce silo ljubezni, tako da končno mož zapusti očeta in mater in odide za ženo. Vse to veste od poprej sam in mi ni treba razlagati. Pesnik Schiller ima pray, ko pravi: Drum pruefe, wer sich ewig bindet, ob sich das Herz zum Herzen findet . . . Dvojnega je najprej treba: nevesta mora biti verna in potem mora biti zdrava in skromna. Šele potem pride vprašanje, če ima kaj premoženja in kakšna je.“

V pismu 19-11-55: „Če pomislim, da sem stopil v 89. leto, moram biti Bogu hvaležen za vsak dan življenja . . . Vas naj pa Bog vodi naprej po svojih potih, ki vodijo vedno k dobremu . . .“

V pismu 24-10-55: „Zdaj na stara leta sem prepričan, da vse, kar vsebuje sveto pismo — vse je svetovna zgodovina. Nad nami je večnost in Bog, ki vse ureja . . . Slovenec zna biti varčen in tisto ga bogati, ne pa visoke plače, ki ljudstvo navajajo v zapravljanje. Tu pri nas se vse preveč zapravlja. Dobro plačen delavec je na stavbišču razcapan, ker ne zna gospodariti . . . Razmere so tako pogubne, da od desetih otrok, ki bi se morali roditi, pride eno samo zdravo življenje. Za denar zdravniki odpravljajo brez ozira. Že Shakespeare svari pred lahkotnimi porokami: bolje dobro obešen kot slabo poročen . . . In ko ni poštenega družinskega življenja, kaj sledi temu? Poguba! Vam pa polagam na srce: ko si boste izbirali nevesto, bodite mož . . .“

Slava rajnemu prelatu Podgorcu!
— Jože Maček.

GEELONG!

GEELONG!

Slovenski klub VLJUDNO VABI NA *Zabavni Večer*

V Free Library Hall (Public Hall)
East Geelong

v soboto 25. avgusta 1956 ob 7. zvečer

Igra: Metro Swing Orchestra
ODBOR.

VICTORIA! — — — — — VICTORIA!

Slovenci in njihovi prijatelji v Melbournu in okolici!
Slovenski klub v St. Albansu prireja svojo prvo zabavo s plesom:

B U J N A P O M L A D

v soboto 15. sept. ob 7 zvečer
v „Kensington Town Hall-u“

Bogat spored in buffet — Pijaco prinesite s seboj.

Prometne zveze s tramvaji in vlakom iz mesta do postaje Newmarket ali Kensington.

150 m. do dvorane.

Za vstopnino prostovoljni darovi.

ODBOR.

NA OKNU

Naša hiša je stala na majhnem trikotnem trgu pred cerkvijo. Na drugi strani ceste je bila enonadstropna stara šola, poleg cerkve nizko občinsko poslopje. Če vzaimeš še sosednjo hišo zraven naše, imam ogledan semiški trg.

V pritličju smo imeli trgovino. Z oken prvega nadstropja se je pa ruidil lep pogled na življenje, ki se je odvijalo na tem majhnem prostoru. V spominih še povisim včasih na tem oknu in gledam, gledam . . .

Največ ljudi se je nabralo na trgu ob nedeljah. Prihajali so k maši v farno cerkev. K prvi so prišli gospodarji in gospodinje. Po maši so poslušali zunaj občinske oklice, potem so odhitele gospodinje domov k delu, možje so ostali še nekaj časa v pogovoru. Bila je lepa priložnost, da si srečal znanca iz drugega konca fare in se pomenil z njim. V ušesih imam še vedno sumenje, ki je prihajalo do mene kot mrmaranje množice pod oknom.

Ob devetih je bila srednja ali „kratka“ maša. K njej so prišli vsi, ki niso utegnili k prvi ali k „veliki“ ob desetih. Potem je pa pristisnila najbolj mladina. Pripeljali so se fantje na kolesih in prišla so dekleta v skromnih prazničnih oblekah, ki so jim jih sešile kolikor mogoče lepo vaške šivilje. Še več ljudi se je pa zbral na vaškem trgu ob velikih praznikih, na primer o veliki noči, ko je prišla zgodaj zjutraj vsa fara k veliki procesiji.

Ali pa na Telovo! Na oknih so med rožami gorele sveče. V nabitoto polni cerkvi se je vršilo opravilo. Na trg je ob zvokih trobente strumno prikorakala četa gasilcev in se pred cerkvijo postavila v špalir. Odprla so se velika cerkvena vrata in začela se je razvijati procesija: belooblečene deklice, ki so trosile cvetje iz okrašenih košaric, verske organizacije z banderi, šole z zastavami, župnik z asistenco pod „nebom“, za njim žene in možje iz vseh hiš v fari. Množica se je pomikala počasi kaki dve uri po

polju od kapelice do kapelice zunaj vasi. Na „postajah“ se je pel evangelij in župnik je blagoslavljal z monštranco njive, travnike in sadovnjake ter prosil Gospoda žetve za dober pridelek.

V predpustnem času so prihajale pod okno ob nedeljah popoldne poroke. Spredaj sta šla dva godca, na harmoniko in klarinet sta igrala „semiški marš“. Njima je sledila povorka svatov z ženinom in nevesto. Svatve so bile včasih zelo velike in so trajale po več dni skupaj. Ko je pa pritisnila gospodarska kriza, je postal vse to zelo skromno.

Tu in tam sta se pripeljala s kolesljem boter in botrica in ponosno prinesla h krstu novorojenca.

Včasih so zapeli zvonovi žalostne pesem, pojavili so se pogrebci, prinesli rajnika k zadnji maši in ga nato spremili na pokopališče k zadnjemu počitku.

Dogodek je bil tudi, kadar je priredila kakšna kulturna organizacija veselico. Igrala je godba, vršili so se slavnostni govori, potem so šli ljudje k zabavi na veseljeni prostor.

Ker je bila šola takoj čez cesto, sem prav lahko opazoval pouk v prvem nadstropju in se včasih škodoželjno režal, ko je zapela svojo vzgojno pesem — palica. V odmorih se je vsula mladež na trg in vika in krika ni bilo ne konca ne kraja.

Naš trg je bil kajpada tudi igrišče vaških otrok, posebno ob nedeljah popoldne. Po vojni je bilo rojenega veliko nadebudnega naraščaja, temu primeren je bil živžav. Pizimi se je vse sankalo po strmem klancu za cerkvijo.

Leta so enolično minevala kot da se na svetu ni nič spremenilo. Nekoč je pa udarila kot strela v kraj novica, da se je začela druga svetovna vojna. Še danes mi odmeva v ušesih grenka fantovska pesem ob večerih tistih usodnih dni, ki so kmalu sledili:

„Hej, Slovenci, kje so naše meje . . . ?“ Dr. Jože Zurc.

NEVARNOSTI ZA SLOVENSKO DRUŽINO

(Drugi del in konec)

Vprašanje zase je vzgoja oziroma nevzgoja otrok. Da je bilo doma laže, je res. Šola in dom sta običajno skupno oblikovala mladino. Tukaj je družina tista, ki mora dati otroku trden temelj. Prav imajo naši duhovni voditelji, ko nas opozarjajo, da se premalo brigamo za otroke. Marsikateri oče pozna vse politične dogodke, razpravlja o njih kot bi jih moral prav on dokončno rešiti, lastnega otroka pa včasih zavrne s kratkim: „Pusti me pri miru!“ Ni časa za prisrčen razgovor, ni časa za družinsko igro, še veliko bolj žalostno pa je, če ni smisla, da bi že majhnega otroka navadili na nedeljsko mašo. Če je kaj na svetu, za kar naj se oče in mati žrtvujeta, so to gotovo otroci. Če se toliko brigamo za telesno zdravje, zakaj zanemarjamo dušo? Naše stare materje še niso poznale nevarnosti današnje dobe, pa so vedno molile za dušno in telesno zdravje svojih otrok.

Vse te notranje nevarnosti za naše družine se znatno povečajo, če se jim pridružijo zunanje.

Glavna zunanja nevarnost je pogansko okolje s svojim materialističnim in pokvarjenim mišljenjem. Večinoma smo raztreseni po raznih predmestjih. Nekateri se nedeljo

za nedeljo zbirajo k slovenskim službam božjim. Drugi so se že malo odtujili, ne čutijo več potrebe, ker so se že vživel v novo okolje.

Razdalje, ki nas ločijo, so tudi krive, da se ne moremo zbirati toliko kot doma, kjer je bila fara središče vsega življenja. Že doma smo videli, da je prej zašel na stranpot tisti, ki se ni zmenil za društva, ni imel časa za skupnost. Koliko lepih spominov imamo ravno na različne sestanke in prreditve. Najlepši dokaz, da je bil skoro ves narod ravno po farni skupnosti prežet vsega dobrega, nam je pokazal odpor proti komunizmu.

Tu nas obdajajo druge navade. Posvečevanje nedelj in praznikov le malo spoštujejo. Počasi se tudi v nas ohlajajo stare navade in marsikaj nam bo kmalu samo še skromen spomin. Kdo ni doma opravljal šmarnične pobožnosti? Ni bilo katoliške hiše, kjer bi se vsaj en član dnevno ne udeležil šmarnične maše. V mestih smo videli pri šmarnicah celo take, ki sicer niso opravljali redno verskih dolžnosti. Prisrčnost raznih cerkvenih pobožnosti in slovensnosti je še prav posebej odjeknila na deželi. Vsi veliki prazniki so imeli svoje posebnosti, na katere so se družine

skrbno pripravile. Tukaj tega pogrešamo.

Nič čudnega, če tu mladina zabrede. Na vsakem oglu ponujajo umazane revije in sliknice. Radio in kino širita nemoral, smešita zakon, zavračata družino. Časopisi prinašajo dolge članke o raznih pustolovskih ljubezenskih spletkah. Nekaterim je zakon navadna kupčija, ki se s kratkim procesom lahko spet razdere. Imenoma navajajo razne filmske zvezde, ki so se že večkrat razporočile. Ko bi bila vsa ta zvijačno prikrita nevarnost in nemoral odkrito naložena na kup, bi se ga vsak izognil. Saj se vsak razumen človek umakne blatu na cesti, da si ne zamaže čevljev. Nekateri se sicer tolažijo, češ saj ni nič hudega in vsega se mora človek navaditi. Res, nič hudega ni, če gre hribolazec na strmo pečino in jo srečeno prepleza, a vendar je v smrtni nevarnosti, da mu samo en neprevidno zastavljen klin povzroči padec in smrt.

Prav zaradi slabega tiska so nas doma veliko svarili, da smo z vso skrbnostjo nadzirali mladino in smo tudi odrasli odklanjali umazanje, čeprav so bile morda skrite pod lepim plaščem. Poznali smo pisatelje in njihova dela, zato je bilo neprimerno laže. Tu nas otroci prekašajo v znanju jezikov, sami pa ne beremo in del ne poznamo. Zavedati se je treba, da tudi naš rod, ki dorašča tu, dan za dnem srka počasi vase gnušobo, ki ga obdaja.

Še bolj kot šolska družba je ne-

varna za polodrasle otroke tovarna. Tu se umazani jeziki ne sramujejo pred nikomer. Smešijo vse, kar naj bi bilo človeku sveto. Boga, Cerkev, duhovnike in družino blažijo z najnižjimi izrazi.

In pa materializem okolja! Povsod ga je dosti. Preprost in sicer pošten delavec se zadovolji dostikrat s tem, da ima dovolj hrane in pičače. Mladina, ki si postavi geslo: „Uživajmo dokler smo mladi!“ bo težko našla srečo v družinskem pristanu. Dekle izgubi sramežljivost, fant ne pozna spoštovanja. Nekaj sladko hlinjenih besed, vabilo v kino, na ples, za hrbtom pa posmehovanje.

Zaradi takega okolja si je treba ustvarjati svoje okolje, iskati svojih ljudi, slovensko skupnost. Že pred leti so pripovedovali o rojaku, ki je baje naglašal, da je najbolj srečen, če je čim dalje od Slovencev. In ga res menda nikoli ni bilo med nas. Doma pa žena in hčerka zaman čakata pisma od njega . . .

Če bi vse te versko-naravne nevarnosti za nas nič ne pomenile, če bi jih bili pripravljeni prezreti in sprejeti življenje tako kot ga nam ponujajo novodobne zmote, bi lahko bili ostali doma in peli slavo rdečemu maliku. Ker pa smo zapustili domovino, da branimo najdražjo narodno svetinjo: vero in čast domovine, moramo tudibit sprejeti žrtve, da zajezimo vse pogubne razdiralne pojave našega katoliškega slovenskega družinskega življenja.—Kristina Prijateljeva.

CVETO — konec

(S str. 1.)

Ali ni v resnici tako? Kar priznaj si, ti tam v Adelaidi ali v Brisbanu ali posebno ti, nekje v „bushu“! Tako je z nami vsemi. Pa zakaj je tako, zakaj še vedno spimo omamljeni vsak od svojih težav, ki so pa končno iste pri vseh. Vprašaj se, sez globoko v srce, pa odgovori na naslednja vprašanja, iskreno, popolnoma nepristransko:

FANT! Garaš in se znojiš, morda dobro zaslužiš, ali kam pojdeš na letni dopust, da se boš počutil doma? Kje prideš v slovensko družbo, da jo vrežete prav po domače? Da voš srečal vsaj eno slovensko dekle? Da boš zaplesal žno našo polko? Kje boš našel tisto streho, tista vrata, tiste sobe, ki te bodo sprejele z domačim nasmehom? Osamljen si. In kje so drugi? Enako osamljeni! Pa vendar vsi spimo, ne gremo budno na delo, da si omislimo svojih DOMOV, in vendar nas je toliko in Avstralija ima dosti prostora za več kot en velik DOM!

DEKLE! Kako se ti godi? Si nekam razdrojena v svoji notranjosti? Ko je tukaj „vse drugače“ kot je bilo doma, ali bo najbolj prav, če tudi ti postaneš vsa drugačna? Poskušaš se nositi po avstralsko in pozabiti na mišljenje in čustvovanje, ki je bilo v tebi poprej. Opustila si misel na poroko s Slovencem, če čutiš v sebi poklic za zakon. Saj ne veš, kje bi se seznanila s pravim rojakom. Take se tvoje misli morda, pa potisneš v stran morebitne ugovore srca. Pa bo le prišel čas, ko se bo spet oglašila v tebi slovenska kri in bo prikelna do vrha, počutila se boš

oddaljeno, zapuščeno, prave domačnosti ne boš našla.

DRUŽINA. Ne živite skupaj v kakšni slovenski vasi kot je bilo doma. Redek je primer, da je treba iti samo čez cesto, pa si pri bivališču druge slovenske družine. Ena družina stanuje v tem koncu mesta, druga čisto v nasprotnem, tretja že malo zunaj „na kmetih“. Pa bi bilo tako lepo, če bi se od časa do časa sestale tudi družine in se znašle med seboj v družabnem pomenku o domačih rečeh — kako bi do tega prišli?

Za vse je odgovor isti: DOM, NAŠ DOM bi mnogo pripomogel, da bi obšli te in podobne težave.

Da, potrebujemo ga, vsi ga potrebujemo. Tja bi se zatekli z nami tudi naši otroci v prijazno domače okolje. Tak bi bil DOM, napolnjen z vonjem cvetlic in gozdov domače zemlje. Že od daleč bi nas pozdravljali cvetoči naveljni na oknih. In ko bi vstopil, prijazen slovenski pozdrav: Dober dan, gospod, gospa, gospodična! Dobrodošli, domov ste prišli, odpocijte se, počutite se domačega!

Morda boš prišel v Sydney, v Melbourne . . . med potjo, ko uživaš svoj letni dopust, kako se ti bo prileglo, ko boš našel v DOMU tako domačnost! Ogledoval boš vse okoli sebe, ponosen boš, da si naletel na košček domačnosti v zemlji mačeha Avstralije, kar pozabil boš, da nisi doma, naročil si boš štefan cvička, povabil rojake „in sam ga boš pil“. In se bodo zbudili spomin, da, tudi tebi, ki si morda na videz tak kot učitelj v Cankarjevih Hlapcih: „Jaz sem tako hladen, da še volit nisem šel.“

Pa se boš ogrel in boš pomagal peti: Le vkup, le vkup, uboga gmajna! Ali ga tisto iz operete Radikalna kura: „Oh, Ijubica, če imas z meno križ . . . če še kaj pritožb dobiš . . . če ne obnašam se tako kot tebi prav se zdi, obleka vse to naredi, če človek ponori . . .“ Bomu kakor fantje na vasi s podoknico „O kresu“ ali Prelovčevu: „Jazi rad rdečih rož“. Pa kaj bi naševal, tako bo kot nekoč: „Fantje, koter pa vzdignemo? Jurče, ti boš naprej zapel, Tonče bo bas podložil, Mihel pa čez . . .“

Lepi spomini, kajne? Spomini, ki ne tlačijo, pač pa dvigajo duha in vlivajo pogum. Poživijo in razvesele. Nič mračnega ni v njih kot v spominih samotnih pustih večerov, ko ne veš, kam bi se naslonil, da bi si olajšal srce.

In da res ne bi mogli ustanoviti DOMA . . . dveh . . . treh? Stoletja so nas porivali z rodne zemlje na vse vetrove, da se ne bi strnili v eno narodno družimo in mogli kljubovati navalom potujevanja — tu pod predpasnikom mačeha Avstralije nam strnitve nihče ne brani, pa pravimo, da ne more priti do tega! Pa si le dopovejmo, da je mogoče, celo brez borbe, zaprek in znoja, samo volje, volje, trdne volje je treba!

Tudi v domovini so bili ljudje raztreseni po raznih tovarnah, šolah, ustanovah, službah . . . pa vsaj ob nedeljah in velikih praznikih so se zbrali okoli družinske mize — doma. NAŠ DOM bi bil nadomestek za vse tisto v deželi mačeha, ki ni nič nasprotna takim rečem. Moje otroke bo ta mačeha vzgajala po svoje, pa jih bo le veseли, če jim bom pokazal, kje je moj dom, kje mi je tekla zibelka, kje sem se pozimi kepal na poti

iz šole. Še mačeha bo z zanimanjem poslušala, ko bom pravil, kako smo hodili ob nedeljah zjutraj dan zvonit, kako so nam pred mašo orgle zapele „pleno“, da nam je kar zagomazelo po hrbtu, kako smo zvečer stopili po vasi in si ogledovali na oknih raznih „kameric“ slapove navelnjov, rožmarina in roženkravta, pa slutili za zavesami obraze tistih, ki smo jih imeli pri srcu.

Rojak, rojakinja, položita si dlan na čelo, zamislita se, poglejta iz teh spominov v bodočnost in poživita v sebi zavest, da je vse toše v nas, da je treba samo malo pobude, da spet vse plane na dan. NAŠ DOM bi obudil k novemu življenju toliko tistega, kar je v nas zaspalo in žuga umreti.

Pa naj končam, naj gredo te vrstice v tisk, čeprav bo morda kdo ob branju zamahnil z roko in dejal: Kaj nam hoče prav za prav povedati ta avstralski „zeleneč“?

Če ne morete drugega razbrati iz mojega pisanja, naj pa ostane samo moj pozdrav: Bog živi vas vse!—Cveto R. Mejač.

Mladenič! Ljudje so oskrnili pomen te božje besede: ljubezen! Ljubiti ne pomeni sprejemati, ampak dajati. Oni ne pozna ljubezni, ki ji ne zna vsega žrtvovati. Tisti ve, kaj se pravi ljubiti, ki je jokal od veselja, ker je smel trpeti. Polnost ljubezni je v nemi veličini žrtvovanja.”

Albert Bessieres.

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Botany: Zvedel sem, da je postal naročnik MISLI med to kampanjo dr. Madirazza iz Petersham, po narodnosti Hrvat. Ponudil je tudi lep dar za nameravani Slovenski Dom, če bi mogli z načrtom naprej. Drugače pa za sklad MISLI. Po mojih mislih je vredno to v listu poudariti in dati odličnemu možu javno zahvalo. Saj je to prav posebno „blesteč zaled“ in spodbuda marsikateremu Slovencu, ki v tujini izgublja smisel za domačo stvar. Skoraj sram me je zapisati, kako sem naletel nedavno pri enem „naših“, ko sem ga skušal pridobiti za naročnika MISLI. Takole mi je rekel: Kaj? MISLI? Jaz ne maram nobenih slovenskih časopisov, najmanj farskih. Ko bom dobro obvladal angleščino, potem še za svojo mater nisem več Slovenec . . . Tak naperišakovani odgovor me je resnično zbolel. Hvala Bogu, da takih vendor nimamo ravno veliko med seboj. Kolikor pa jih je, bi jim bilo treba pomagati, da se jim izbriše tudi slovensko ime. Dragi rojaci, jaz mislim, da moramo na take pozabiti in iti za zgledi, ki so nam v čast. In zato bodimo hvaljeni možem kot je dr. Madirazza, ki nima kot Hrvat nobene dolžnosti do našega lista in slovenskih ustanov, pa je vendor z ljubezni vstopil takorekoč v naše vrste. Zakaj naj bi Slovenci stopali iz njih?—Milan Pleterski.

N.S.W.

Sydney: Poročila sta se pred slovenskim duhovnikom Bernard Sever in Amalija Požar. Obilo srečel! — H krstu so prinesli iz Botany hčerko Milana Pleterskega in njegove žene Ljubice. Ime so ji dali Marija Milena. Čestitke! — Iz Melbourne sta bili sa obisku Mrs. Pavletič in Mrs. Urdich. Kolikor vemo, jima je oddih dobro del. Želeli sta videti p. Rudolfa, pa jima ni bilo dano.—Kroničar.

Blacktown: Umrla je Terezija Lavrenčič, ki je bila delj časa na bolniški postelji. Za odhod na drugi svet jo je še mogel pripraviti p. Rudolf, ki je kmalu potem sam spet zbolel. Za svojo materjo žaluje sin Frank, ki je po njeni smrti stal sam. Iskreno sožalje!—Poročevalka.

Sydney: Lepa hvala za tisto, kar je bilo natisnjeno v MISLIH za jan-febr. letos na strani 10. Tiče se invalidske penzije za nad 60 let stare. Prav je, da so vsi stari, oh, tako zapuščeni, zavrženi, o tem informirani. Poznam eno, ki je vdova, 50 let stara, pa je dobila tedensko penzijo £3-7-0. Objavite tudi to, prosim.—Neimenovana.

Dapto: V junijski številki sem naletel na pomoto v članku o olimpiadi. Slovenci smo imeli svetovnega prvaka v lahki atletiki na olimpiadi po prvi svetovni vojni. Mislim, da je bilo leta 1924. Bil je to g. Šumi iz Kranja. MISLI želim veliko uspeha in pozdravljam.—Dr. Jože Zurc.

Sydney: Ko smo nekatera dekleta imele vajo za ljudsko petje pri naši službi božji, smo bile prijetno presnečene, ko je nepričakovano prišel med nas odlični pevec iz Melbourne, g. Frank Novina. Bil je ravno na poti v Evropo, pa se je za nekaj ur ustavil v Sydneju.

Pomagal nam je peti najprej svete pesmi, potem nam je pa zapel nekaj narodnih in visoko umetnih. Bile smo tako iznenadene, da imamo Slovenci takega pevca med seboj v Avstraliji. Hočem reči, imeli smo ga, pa pri nas v Sydneju sploh nismo vedeli zanj. Zakaj nam oni iz Melbourna niso o njem povedali, je res uganka. Zelo škoda je, da ni bilo več deklet na tisti vaji, čeprav so poprej mnoge obljubile. Upamo, da se g. Novina ne bo predolgo mudil v Evropi, ko se pa vrne, naj ostane pri nas v Sydneju, tako smo mu vse naročile. Radi ga bomo poslušali in tudi zapeli mu bomo kaj, če nas bo poprej naučil, kako je treba peti. Za sedaj pa voščimo; Srečno pot!—Ivana.

Sydney: Vesel sem, da lahko poročam: Ljudje so bili zadovoljni z našo prireditvijo „Vesel Zimski Večer“. Udeležba je bila za ta čas kar lepa in vse je šlo dosti gladko, čeprav nas je skrbelo, kako bo. Želim se vsem sodelavcem in sodelavkam najlepše zahvaliti za pomoč. Pomagali so zlasti Stanko Šušteršič, Mirko Kosanovič, Sergej Žerjav, Mario Turk, Silvana, Janez Mihič, Jože Putre, Rada Bubnič, Marica Muha, Angela Baša, Ivanka Rebec in Alojzij Kepa. Tem in drugim iskrena hvala. Finančni uspeh: Pri vratih se je nabralo 88-17-10. Celoten preostanek je 104-0-0. Račune pregledali Rada Bubnič, Jože Putre, Stanko Šušteršič in Alojzij Kepa. Na svidenje na prihodnji zabavi 30. septembra!—Milan Pleterski.

VICTORIA

Burwood: Pošiljam naročnino za dve leti in dar v sklad. Pozno, pa gotovo. Vsebina MISLI nam je v ponos. V ponos naj nam bo tudi to, da nočemo pozabiti materinskega jezika. Želim vsem bralcem veliko zadovoljnosti in navdušenja za podpiranje našega edinega glasila v tej deželi. Čast vsem, ki se trudijo za njegov nadaljnji obstoj!—Frumencij Kolavčič.

Hampton: Tako se mi je lepo zdelo, ko sem čitala „Pobratimijo“ v MISLIH. V naši šoli na Premu smo jo deklamirali in jo še znam na pamet, čeprav so minila od takrat desetletja. Naše MISLI so vedno lepše in bolj zanimive. Bog jim daj dolgo in še lepo bodočnost. Iz Argentine pa dobivamo DUHOVNO ŽIVLJENJE, ki ima tudi tako bogato vsebino. S spoštovanjem pozdravljam. Franciška Štibilj z družino.

Melbourne: Pred dobrima dvema mesecema sem prišel v Avstralijo. Prva misel mi je bila, če se bo dalo tu dobiti kaj slovenskega branja. Res sem kmalu videl, da se pri MISLIH lahko dobe slovenske knjige. Nisem pa mogel takoj naročiti, ker šele 14 dni služim funte. Iz Vašega cenika naročam naslednje knjige . . . in prilagam tri funte.—Simon Novak. (Takih „belih vran“ sem pa še presneto malo videl v Avstraliji, da bi prve zasluzene groše dali za slovenske knjige. Se mi zdi, da tudi v Ameriki ni bilo dosti takih. Hvala Bogu, da se tudi v tem pogledu najde med nami kak „blesteč zaled“!—P. Br.)

Dookie College: Naši bralci so že nekaj kratov videli to ime v MISLIH. Nekateri pa ne vedo, kje je naš kraj. Naj ga na kratko opisem. Oddaljeni smo okoli 18 milj severovzhodno od Sheppartona, naselbina šteje 300 ljudi. Dookie College je višja kmetijska šola, ustanova države Victoria. Pripada ji veliko zemljišče — nad 6000 akrov obdelane zemlje. Dijakov je letos okoli 160, zraven tega so drugoletniki agrarne fakultete iz Melbourna. Vseh nameščencev je nekaj čez 120 in tako ima College več prebivalcev kot sam kraj Dookie. Vsi so nameščeni po državnih hišah okoli šolskih poslopij. Do vasi Dookie je nekako 6 milj. Naslednja najbližja naselbina je Shepparton, 21 milj proti zapadu, proti vzhodu pa Benalla 22 milj. Z obema naselbinama ima College redno avtobusno zvezo. College ima lastno pošto, banko, itd. Tudi razvedri la ne manjka, za to poskrbe študentje. Vsak teden po enkrat imamo filmsko predstavo v dvorani, ki služi tudi za kapelo, plesno dvorano itd. Katoliško službo božjo imamo vsako nedeljo. Neki poljski duhovnik prihaja sem iz Benalle. Poučuje tudi krščanski nauki. Imeli so letos menda prvič prvi sv. obhajilo otrok tukajšnjih nameščencev in farmarjev iz okolice. Med dijaki je letos le 10% katoličanov, druga leta jih je bilo znatno več.

Dijaki obiskujejo teoretična predavanja iz splošnega kmetijstva, praktično se pa vadijo zunaj na polju. Šolska doba traja tri leta za študente z nižjo srednjo šolo, dve leti pa za absolvente učiteljščin in višjih srednjih šol, ki imajo maturo. Letna vzdrževalnina je trenutno £60. Med dijaki je tudi nekaj Evropejcev. Vrše se pa skozi vse leto „short courses“ iz vseh kmetijskih panog: splošno kmetijstvo živinoreja, ovčjereja, raba raznih strojev, sadjereja, žebeloreja, itd. Ti tečaji trajajo po 2-8 tednov. Teh tečajev se poslužujejo precej tudi novi naseljenci. Vzdrževalnina je £2-10 tedensko.

Slovenca sva v Collegeu samo dva: Vinko Avguštin, ki je tu že od leta 1949 in skrb, da želodci niso lačni. Drugi je pa podpisani in ima dolžnost gledati na to, da okoli poslopij cveto rože, zeleni razno grmiče in se ne bohoti samo trava. Taka je torej sličica našega Collegea, ki nosi letnico 1886. Pozdravlja Jože Maček.

Melbourne: Zavedamo se, da ni lahko spraviti Slovenca s slovensko pesmijo na avstralski radijski program. Moraš biti presneto izvežban in priznan pevec, pa tudi kar misliš peti, mora biti nekaj izrednega. Zato zasluži naš tenorist Frank Novina naše najiskrenejše čestitke na uspehu, ki ga je dosegel njegov radijski nastop dne 24. junija. Zelo lepo je oriral avstralski publiki našo narodno pesem, nas pa za nekaj minut v duhu prestavil v rojstno domovino. Program so prenašali preko 18 postaj v Victoriji in South Australij. Računa se, da je tako poslušalo našo narodno pesem vsaj pol milijona Avstralcev. Naš pevec je podal naslednje tri točke izredno lepo: Juhe, pojdem v

Škoflce, Gor čez izaro, Bratci, vesi svi. Ker je naš Frank kmalu potem odpotoval v Evropo, mu želimo prav srečno pot in skrajšnji povratek med nas, da bo še in še Avstraliji pel o nas in jih razkazoval lepoto naše pesmi.—Ljubitelj slovenske pesmi.

POZDRAV IN SLOVO

Pred odhodom v Evropo nisem mogel osebno obiskati vseh, ki bi jim rad stisnil roko v slovo. Čas je prehitro tekel. Vsem takim pošiljam iskrene pozdrave preko MISLI in jim kličem „zbogom“ vsaj na nekaj časa. Listu pa želim nadaljnji uspehov in napredka. Trdno upam, da bo list imel zmerom manj kritikov in godrnjačev, zato pa zmerom več podpornikov in sodelavcev, ki ga bodo od meseca do meseca zboljšavali. Bog daj!

Frank Novina.

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide: Tukaj imamo katališki škofijski tednik, ki se mu pravi „The Southern Cross.“ Ob nedeljah se prodaja pred cerkvami po vseh mašah. Zanimivo je, da je ta list zadnje čase začel prinášati kratke sestavke v vseh jezikih novih naseljencev, če le more dobiti kaj za natis v njihovih jezikih. Zdaj so prišli na vrsto že tudi Hrvat in smo brali po hrvatsko v tem listu. Slišimo, da iščejo tudi koga, ki bi za Slovence napisal kdaj pa kdaj kaj kratkega. Ne vem, če se bo našel tu kdo, ki bi list zalagal s slovenskim pisanjem. Jaz si ne upam, za drugega pa tudi ne vem. Če je kdo, ki bi bil zmožen, pa morda še ne ve, da lahko piše v ta avstralski list po slovensko, naj to napravi, da bomo tudi Slovenci zastopani med drugimi narodnostmi v listu „The Southern Cross.“—Rok R.

Rosewater: V družini Pavle in Franca Flajnik v Ottaway je bila rojena hčerka, ki jo bodo krstili na ime Ivanka Vida. Čestitke!—Poročevalac.

QUEENSLAND

Ravenshoe: Drage MISLI! Oglasimo se vam Slovenci z vseh vetrov. Eni smo zaspani, drugi onemogli, tretji budni in polni korajže. Nekaj nas živi tu gori v severnem Queenslandu. Vatra precej, slance prav malo. Stalno vse dni delamo, gradimo si novo domovino. Kot mravlje spravljamo skupaj in pobremo vsako malenkost. Ko ureujemo račune ob mesecu, si všeasih rečemo: Glejte, ni treba, da nas bi bilo strah! Dolgo si poplačani, pa je še nekaj ostalo. Kam z denarjem? Na banko? S tem bi gospodom samo sitnosti delali! Pa obrnemo misli proti domovini. Poletje se bliža tam, treba je domačim kaj moke, kave, potem spet kaj riža, ko jesen se bliža, pa kaj obutve in obleke, ko zima odpira veke . . . Tako, vidite, nam gredo tudi odyški z luhkoto iz rok. Samo ve, ljube MISLI, ve nas boste pa že počakale, saj ste dobrega srca. Radi vas imamo, po večkrat vas preberemo, da nazadnje že vse na pamet znamo, zdaj je pa vendor že čas, da tudi naročino damo. Junij se bliža koncu. Danes je sv. Ivana god, pozdravljamo širok Avstralije vse

Slovence, posebno pa tiste primorske Janeze, ki so lani tod mimo hodili — od sonca gorkega preparjeni. Ve, ljube MISLI, pa še naprej zvesto prihajajte, pa Ave Maria KOLEDAR in knjigo LJUDJE nam pošljite, prilagamo denar za vse. Še enkrat prav lep pozdrav—Družina Brezovček.

Brisbane: Ko so se štorklje selile z juga v toplejši sever, se je ena ločila od skupine in se oglasila v družini Andreja Grilca. Pustila jim je zalega sinčka. — Samskega stanu se je naveličal Bruno Zavnik, pa je nagovoril Mirko Smerdelj, da mu je v letošnjem aprilu dala roko in ga spremila v zakonsko življenje. — Rudolf Glavar je bil že od rojstva samec, ko ga je pa živiljenjske pot vodila mimo Ivanke Tomšičeve, je naenkrat spoznal, da je to pravšno dekle za njegovo bodočo ženo. Poročila sta se v aprilu. — Teh par novic sem pobral na poti skozi Brisbane. Vsem najlepše četitke in iskren pozdrav.—J. Maček.

WEST AUSTRALIA

Perth: Tudi jaz sem želela biti udeležena pri tej kampanji za MISLI. Agitirala sem med tistimi, ki list že prejemajo, da bi podaljšali naročnino, pa tudi nove sem skušala dobiti. Skoraj več sreče sem imela v drugem slučaju. Od tistih, ki list že dolgo prejemajo, pa ne poravnajo naročnine, sem pa slišala tu pa tam, češ, zakaj mi pa posiljajo, saj nisem nikoli naročil in tudi plačal ne bom. Ko sem take besede slišala, me je srce zbolelo in sem si mislila, kakšen je fant, da se tako malo zanima za slovensko besedo in svoj rojstni kraj. Naj bi bil ponosen, da zmoremo tudi v tujini svoj list, ki nas druži in spominja na vse tisto, kar je naše. Tak človek ne zna nič pametnega govoriti, ko nič ne bere in zanemarja samega sebe. Že s tem pokaže, da bi mu bile MISLI potrebne kot vsakdanji kruh. Ta ali oni med takimi gléda samo na to, da mu je kozarec zimerom napolnjen. Žalostno je to

in človek bi rajši molčal, pa morebiti bi to spet ne bilo prav. Vsaj tisti, ki imamo še kaj smisla za dobro stvar, ostanimo naročniki in delajmo za uspeh kampanje!—Marija Milič.

TASMANIA

Launceston: Po dolgem času je tudi ta izgubljena ovca našla pot nazaj domov. Oprostite za preteklost, zdaj poravnavam vse, zanje prej bomo pa bolj pridni. Prilagam tudi za sv. mašo za zdravje moža. Je bil 9 mesecev bolan in dvakrat v bolnici. Sedaj je začel spet delati, Bog daj, da bi mogel zdržati. On je klepar, naš sin pa tesar. Z veliko težavo smo dogotovili hišo, hvala Bogu, zdaj je pod streho in prav pripravna. Pohvaliti moram otroke, ki so nama v veliko pomoč. Bogu hvala zanje. Pozdrav vsem Slovencem, ki gotovo tako radi berejo MISLI kot mi.—Družina Jančigaj.

TISKOVNI SKLAD

£10-0-0: Dr. S. Madirazza; £5-0-0: Frank Tomšič, Janez Sajn, Mirko Rakušek; £4-0-0: Frank Rom; £1-0-0: Agnes Hodalj, Stanko Šajnovič, Joze Kovačič, Ivan Gerbec, Gvido Florenini, Joze Plibersek, Ivan Pavšič, Ivan Kovačič, Karel Sedmak, Albina Vatovec, Frumentij Kolavčič, Draga Iljaš, Slavko Fabjan, Marjan Gorup, Ivan Kaluder, Simon Špacapan, Jakob Naglič, Vinko Štibilj, Marija Jurševič; 10-0: Vinko Avguštin, Leopold Miller, Vinc. Štolfa, Milena Medvedič, Marjan Vihtelič, Alojz Supanz, Emil Bergoč, Valentin Brez; 5-0: Ivanka Ovčin, Ivanka Zorman, Marija Jurševič. — Vsem in vsakemu posebej: Najlepša hvala in Bog plačaj!

ZANIMIVOSTI IZ COOME August 1956

Odkar se svet vrni in ga je Adam prevzel od Stvarnika, se je moral človek boriti, če je hotel napredovati. Kadar se je ustavil, je nazadoval. Novi časi so prinašali in še prinašajo nove potrebe. Kar je pred tisoč leti zadostovalo, je zdaj neuporabljiv odmeček. Zemlja, ta previdna dobrotnica, ni razdalna vsega hkrati v začetku, ampak postopno, kakor je pač človek pokazal svoje gospodarske sposobnosti. Tako smo prišli prav počasi do sedanje dobe in odkrili možnosti, ki jih je zemlja skozi tisočletja hranila za nas.

Australija je med zadnjimi deli sveta, ki so doživeli svoj razvoj. Druge celine so jo k temu prisilile. Zaveda se, da je v njenem okrilju še mnogo nedotaknjenih zakladov, zato gleda predse v bodočnost kakor domisljava gospodinja.

En tak zaklad, ki ga Avstralija brezvonomno že dolgo ima, pa ga je začela odkrivati in izkorisčati šele zadnja leta, je rezervoar vode v visokem gorovju z imenom Snowy Mountains. Ta voda je bila dozdaj prepričena sama sebi, da je neovirano drla v doline in neredko povzročala katastrofalne povodnje. Pod kontrolo človeka pa lahko postane in že postaja sršna kri dežele, izvor električne sile, brez katere se prihodnji rodovi še briti ne bodo znali.

„The Snowy Mountains Scheme“, ki ga vsak volivec v Avstraliji pozna, posebno pa v New South Walesu in Victoriji, je zares ogromen načrt. Po njem bomo vodo ustavili in uporabili najprej za celo vrsto elektraren, potem pa — že v dolinah — za organizirano namakanje polja, ki brez tega ne dobiha zadostne moči.

„The Snowy River“ je važna reka, ki izvira na vzhodnem pobojišču gorovja in teče brez koristi skozi bogato pokrajino, od dežja dovolj blagoslovljeno. Njeno neprahljeno vodovje se izliva v Tasman Sea, del Pacifica med Avstralijo in Novo Zelandijo. Načrt, ki ga opisujemo, bo ukinil to potratio, in voda, ki zdaj teče proti jugovzhodu, se bo razlila skozi predore v dve drugi reki: Murray in Murrumbidgee Rivers, in pomnožila

njune vode. Ti dve reki pa tečeta s premajhno množino vode po dolgih strugah skozi suhe pokrajine globoko v notranjost Avstralije.

Poleg reke Snowy je polno manjših, ki imajo v celotnem načrtu enako važno vlogo. Eucumbene River, Tumut River, Tooma River, Geehi River, Crackenback River — to so imena, ki si jih vsak uslužbenec pri našem načrtu kaj kmalu zapomni.

Jezov in rezervoarjev, velikih in majhnih, ki so v načrtu, lahko naštejemo osemnajst, elektraren pa vsaj petnajst. Računajo, da bo celotna proizvodnja teh elektraren znašala približno tri milijone kilovatov. Prva elektrarna, „The Guthega Project“, že dela od februarja 1955 in je zmožna dati iz sebe 60 tisoč kilovatov. Zgradilo jo je norveško podjetje Selmer Engineering Pty. Ltd. v dobrih treh letih.

Največji rezervoar, The Adamainaby Storage, ki ga bo v nekaj letih napolnila reka Eucumbene, bo držal več ko sedemkrat toliko vode kot je drži Sydney Harbor. Velikanski jez, ki bo to vodo ustavil, so komaj začeli graditi. Ko bo zgrajen, bo eden največjih te vrste na vsem svetu.

Svet, kjer stoji zdaj stara vas Adamainaby, bo ves zalit z vodo. V rjej bodo izginile stanovanjske hiše, gostilne, trgovine, garaže in tri lepe cerkvice. In vrh hriba, ki na njegovem pobočju stoji vas, bo postal zanimiv polotok, gotovo zelo lep za izlete ob jezeru.

Mnogo slovenskih fantov se je že peljalo skozi to vas, navadno po službenih poslih. Vedo povedati, kje je Cabramurra, Island Bend, Tumut Pond, Junction Shaft, Eucumbene Portal, Munyang in Eagle Hawk. Iz Coome, glavnega centra celotne organizacije, jih razpoljajo na delo na vse strani. Včasih tako daleč, da so se vozili od jutra do noči.

S.M.H.E.A. ali S.M.A. ja kratica, ki jo najdete na vsakem drugem pismu, namenjenem v Coome. Bere se: Snowy Mountains Hydro-Electric Authority. To je ime državne oblasti, pod katero se je

(Dalje na str. 8.)

SEZNAM IN CENIK knjig, ki jih lahko dobite pri MISLIH, vam pošljemo na zahtevo. Pišite ponj!

Za list SVOBODNA SLOVENIJA v Argentini sprejemamo naročnino.

Prelepi list AVE MARIA iz Amerike lahko dobite pri nas.

POROČAJTE novice in dogodeke iz svojih krajev za objavo pod naslovom: Križem Avstralske Slovenije.

DR. JURE KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

CENIK

za pošiljanje paketov preko Trsta v Jugoslavijo, Avstrijo in Nemčijo

Kdor želi, da nimajo doma radi paketov nobenih stroškov, naj pošlje za plačilo vseh takih dodatnih 14/- za katere bo obdarovanec doma dobil izplačanih 800 dinarjev. Urejeno je tako, da bo denar prišel domov istočasno kot paket. Kdor hoče, naj tudi pri Standard paketih doda 14/-.

Za tehnične predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stedilnike itd. Vam-nasa firma tukaj sestavi v smislu jugoslovanske carinske urednbe pravilno napisano prosnjo, da jo lahko obdarovanec poslje domov in ste tako sigurni, da bo dobil darovani mu predmet carine prosti v roke.

Cene za 1 kg:

Kava MINAS 1a	17/6	Salama ogrska a la Gavrilovic ..	22/6
Kava SANTOS EXTRA 1a	18/6	Goveje meso, 3 konzerve, 1½ kg.	13/6
Sladkor kristalni	2/3	Polonovka norveska (Stockfish)	11/-
Sladkor v kockah	2/6	Sardine v olju, 200 gr.	2/-
Olje olivno 1a	11/-	Sir parmezan	25/-
Moka bela 00, najboljsa	1/9	Rozine (la grske sultane)	4/6
Testenine bele Extra	3/-	Cokolada trda	14/6
Riz „Splendor Brillato“	3/-	Cokolada mlečna svicarska	15/-
Riz CAROLINA „Ardizzone“ ..	3/2	Kakao holandski	15/-
Riz CAROLINA „Helios“ ..	3/6	Caj CEYLON 1a 100 gr.	3/-
Zdrob, pšenični, extra 1a	3/-	Popr. indijski v zrnju 100 gr.	3/4
Fizol	2/9	Cimet (kamelja) zmlet 100 gr.	2/3
Svinjska mast 1a	6/6	Vanilija v strokih, 1 trok	1/2
Prekajena slanina, mesnata	11/6	Karamele, bonboni	10/-
Surovo maslo (butter) 1a	21/-	Milo za pranje (75% mascobe) ..	3/6
Sunka kuhana, v konzervi	22/-	Milo toaletno PALMOLIVE, 100 gr.	1/4
Smokve, suhe	4/-	Kokosja juha z rezanci	1/6
450 gr. kondenz. mleka	3/3	Vrecica limone v prahu	1/*
Nylon nogavice 1a	11/6	Nylon nogavice IIa	9/-

K zgoraj navedenim cenam se dodajo se prevozni stroški:

po posti: po zelenicni:

do 4½ kg netto	£0 15 0	do 25 kg netto	£1 15 0
do 9 kg netto	£1 2 0	do 35 kg netto	£2 5 0
do 18 kg netto	£1 13 0	do 40 kg netto	£2 10 0
		do 50 kg netto	£2 15 0

SPECIJALNO FRANKO PREJEMNIK:

- 1) Vreca najboljše bele moke (00), 45 kg. v dvojni vreci .. £4 17 0
2) Mast v posodi po 17 kg. £5 10 0

Zdravila in tekstilno blago posiljamo iz Londona direktno v domovino. Tehnične predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stedilnike, kolesa (bicikle) itd. posiljamo iz Nemčije ali Italije v Jugoslavijo. Zahtevajte cenik!

Za vsa narocila paketov iz N.S.W. in Victorije se obrnite direktno na:

ZASTOPNIKA FIRME ZA N.S.W.:

MR. R. OLIP, 44 Victoria St., POTTS POINT, SYDNEY, N.S.W.

ZASTOPNIKA FIRME ZA VIKTORIJO:

MR. M. PERŠIČ, 11 McWhae Road, Ripponlea, Vic.

MR. Z. ROME, 404 Queens Parade, CLIFTON HILL, Vic.

Izpod Triglava

SOLKAN pri Gorici je doživel pod komunisti prav poseben primer gonje proti veri. Dekan in župnik Andrej Simčič je dobil od sodišča v Tolminu odsodbo: deset mesecev zapora in prepoved opravljanja duhovniških poslov za nadaljnjo dobo enega leta. Zakaj? Neka ženska ga je tožila, da ji je dal PRI SPOVEDI nekak „protidržaven“ nasvet Seveda g. Šimčič pred sodniki ni mogel in smel drugega kot — molčati. Vezala ga je spovedna molčečnost. Kljub temu je sodišče verjelo tožnici in izreklo odsodbo. Utikanje javnega sodišča v spovedne tajnosti je izredno kričeč primer „verske svobode“ v Titovini. Če bo to obveljalo, se bo lahko vsaka baraba izmisnila karkoli, češ da je duhovnik V SPONVEDNICI rekel to in to, pa ga bodo zašili. Ni čudno, da je Šimčičev primer izzval doma in v zunanjem svetu veliko zgrajanje nad drznostjo slovenskih komunistov.

NEKI DNEVNIK v Ljubljani uvaja brezpomembno novico iz Londona z naslednjimi besedami: Znano je, da je katoliška cerkev samo posebne vrste trgovina za lahkoverne ljudi. — To je seveda najbolj „znan“ — komunistom!

V MARIBORU so v vseh srednjih in strokovnih šolah uvedli pred koncem šolskega leta, ko se dijaki odločajo za bodoči poklic, posebna predavanja o vojaškem poklicu, o vojaških šolah in ugodnostih za šolanje. Ta predavanja naj bi spodbujala dijake, da bi se odločili za vojaški poklic.

NA JESENICAH imajo tri javne knjižnice z 20,000 knjigami. Posebno pridno segajo po knjigah dijaki in mladi delavci. Dijaki najbolj berejo povestne knjige, zlasti Jurčiča, Bevka in Finžgarja.

V KNEŽAKU, Zagorju in drugih krajih okoli Ilirske Bistrike si kmetje želijo širokopoteznega pogozdovanja praznih goličav. Poročilo pravi: Veliko denarja in še več dela bo treba, da bo nastala iz pustega Krasa nova, gospodarsko trdnejša pokrajina, ki bo krasila okolico našega morja. Najdejo se pa baje tudi kmečki posestniki, ki se branijo pogozdovanja, ker se jim zdijo pašniki bolj koristni kot bodoči gozd.

V NOVEM MESTU na Dolenjskem se pritožujejo, da jim domače igralski skupine premalo nudijo v obliki oderskih prireditvev. Radi pa pridejo igrat v Novo mesto od drugod. Celjsko gledališče je gostovalo tam, Šentjakobčani iz Ljubljane, gimnaziji iz Črnomlja, pa celo člani slovenskega gledališča iz Kopra.

ZA MLADINSKE BRIGADE v svrhu raznih javnih naprav se spet navdušujejo v Sloveniji. To se je pokazalo o priložnosti, ko so praznovani desetletnico ustanovitve prejšnjih mladinskih brigad, ki so pa priše ob veljavno in pustile za seboj med mladino dokaj žalostnih posledic. Toda zadnje čase volilni komunisti opažajo, da se jim mladina odturnuje. Zaradi tega se je pojavilo mnenje, da bi nove mladinske brigade morda le privedle mladino v komunitično naravo. Videti je, da doslej o tem šele samo razpravljajo.

ZA CANKARJEVO osemdesetletnico je Boris Žihrl napisal dolgo razpravo z naslovom: Ivan Cankar in naš čas. Kritizira tiste Cankarjeve ocenjevalec, ki skušajo pisatelja predstaviti kot čistega marksista, pa tudi one, ki ga imajo za velikega idealista. Žihrl

pravi, da se Cankar ni učil v nobeni umetniški ali filozofski šoli, ampak ga je izoblikovalo zgolj življenje, kakoršno je. V podporo svoje misli navaja Cankarjeve besede v „Beli krizantemi“: „Kar sem videl z očmi, s srcem in razumom, nisem zatajil; in ne bi zatajil za same zlate beške zvezde. Resnica pa je posoda vsega drugega: lepote, svobode, večnega življenja. Dokler sem zvest resnic, sem zvest sebi; dokler delam v njenem imenu, bo moje delo roditveno, ne bo ovenelo od pomladji do jeseni . . .“

KOMEN na Krasu ima župnika, ki je „zločinec“. Ime mu je France Kapež. Imeli so misjon in ljudje so prinašali misjonarjem davore. Sprejemal je darove župnik in jih izročal misjonarjem. Vrh tega je šel med misijonom obiskat nekega bolnika in ga je nagovarjal, naj prejme svete zakramente. Za ta dvojni „zločin“ so župnika zasili in ga poslali za dva tedna v zapor.

V NABREŽINI pri Trstu so za zadnje občinske volitve Slovenci postavili dve listi. Poleg „Slovenske liste“, so nastopili marksisti raznih barv z listo „občinske enotnosti“. Na začetku zavednih Slovencev sta na tej listi kandidirala tudi dr. Janko Jež in Drago Legiša. Težko je razumeti, zakaj sta zapatila nekdanje somišljenike in se znašla v objemu s komunisti.

TRŽAŠKI slovenski radio je poročilo Katoliškega Glasa v Goriči „edinstveni primer radia v svobodnem svetu“, da dela propaganda za komunistične prireditve, bodisi titovske ali kominformistične. Te prireditve se vrše pod plaščem kulture, v resnici pa pošilja Ljubljana svoje igralce v Trst zato, da pomagajo polniti blagajno titovcev v Trstu.

STANOVANJSKE RAZMERE so še vedno zelo težke po mestih in predmestjih po vsej Sloveniji. Nekdo opisuje v ljubljanskem dnevniku neko stanovanje v Rožni dolini pri Viču. Zaključuje tako: Naša družba žrtvuje težke denarje za razne zdravstvene otroške kolonije. Toda ali ne stane manj, če bolezen preprečimo in skušamo zavarovati otroke pred njo? Tu se pa pred našimi očmi in z našo vednostjo razpreda bolezen med štirimi vlažnimi stenami in grabi po našem največjem bogastvu — otroku.

NA ŠMARNI GORI pri Ljubljani je gostilna na sedlu pod vrhom. Nekdo, ki je šel na Šmarno goro samo „na izlet“, ne morda

na božjo pot, se pritožuje, da v tisti gostilni močno pijančujejo, seveda zlasti ob nedeljah. Največ je videl pijane mladine v starosti od 16 do 18 let. Sklepal je, da se na Šmarni gori počutijo bolj varne kot v Ljubljani. Izletnik je potem v časopisu apeliral na oblast, da prepove točenje alkoholnih pijač na Šmarni gori, če drugače ni mogoče ustaviti pijančevanja na gori.

V CELJU so na nekem zborovanju ljudski odborniki sklenili priporočiti občinam, naj v borbi za

zmanjšanje alkoholizma uvedejo občinski prometni davek na alkoholne pijače. S sredstvi, ki bi jih tako zbrali, naj bi se ustanavljale mlečne in brezalkoholne restavracije.

V LOŠKEM potoku so imeli sv. misijon. Poročilo o njem pravi: odkar stoji potoška cerkev, najbrž ni doživel tolikšne udeležbe kot v tistih milostnih dneh. Kljub hudemu mrazu so prihajali redno vsi stanovi, fantje, može, žene in dekleta.

STANDARD PAKETI

firme

DR. J. KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

(prevozni stroški so v cenah že vključeni)

Paket st: 11

3 kg kave Minas Ia
1 kg rozin
1½ kg riza Carolina Ardizzone

4½ kg £3.16.9

Paket st: 12

2 kg kave Santos Ia
2 kg sladkorja kristal
0½ kg popra v zrnju
0½ kg caja Ceylon

4½ kg £3.12.4

Paket st: 13

1 kg kave Santos Extra Ia
5 kg riza Carolina Ardizzone
10 kg sladkorja kristal
3 kg spaghetti (Extra Lusso)

5 kg bele moke 00
0½ kg caja Ceylon
0½ kg popra v zrnju
0½ kg rozin

25 kg £6.3.8

Paket st: 14

2 kg kave Santos Extra Ia
10 kg sladkorja kristal
10 kg bele moke 00
1 kg rozin
1 kg mila za pranje
0½ kg kakao
0½ kg cokolade mlečne

25 kg £6.16.0

Paket st: 15

1 kg kave Santos E. Ia
10 kg sladkorja kristal
5 kg riza Carolina Ardizzone
1 kg rozin

1 kg mila za pranje
0½ kg caja
0½ kg popra v zrnju
0½ kg toaletnega mila

0½ kg cokolade mlečne
0½ kg kakao hol

25 kg £7.0.0

Paket st: 16

22½ kg bele moke 00
10 kg sladkorja kristal
1 kg kave Santos Extra Ia

50 kg £12.9.3

1 kg riza Carolina Ardizzone
0½ kg rozin

35 kg £7.1.11

Paket st: 17

10 kg bele moke 00
10 kg sladkorja kristal
5 kg riza Carolina Ardizzone
5 kg spaghetti Extra Luso

1 kg kave Santos Extra Ia
1 kg rozin
1 kg mila za pranje
0½ kg mila za obraz
0½ kg caja Ceylon
0½ kg popra v zrnju
1 kg cokolade mlečne

35 kg £8.17.10

Paket st: 18

45 kg bele moke 00
10 kg sladkorja kristal
5 kg riza Carolina Ardizzone
1 kg kave Santos E. Ia

1 kg rozin
1 kg mila za pranje
3 kg olja olivenega
3 kg svinske masti Ia
0½ kg cokolade
0½ kg popra v zrnju
0½ kg caja Ceylon

70 kg £13.11.6

Paket st: 19

17 kg svinske masti
10 kg sladkorja kristal
5 kg riza Carolina kristal

5 kg spaghetti E. Luso
1 kg kave Santos Ia
1 kg mila za pranje
0½ kg cokolade mlečne

0½ kg popra v zrnju
0½ kg caja Ceylon

40 kg £12.18.8

Paket st: 20

22½ kg bele moke 00
10 kg sladkorja kristal
17 kg svinske masti
0½ kg kave Santos Extra Ia

50 kg £12.9.3

K vsakemu standard paketu se lahko doda 3 pare Nylon Dupont Ia nogavic ali Nylon II, ne da bi se kaj povisali stroški prevoza.

Pošiljamo domov tudi denar. Vendar povdarjam: če hočete svojim domačim pomagati, je bolje, da jim pošljete paket, ker bodo tako prejeli dvakrat več kot bi lahko kupili za prejeti denar.

Ostali Standard paketi so bili objavljeni v januarski številki MISLI

MR. R. OLIP, 44 Victoria St., POTTS POINT, SYDNEY, N.S.W.

MR. M. PERŠIČ, 11 McWhae Road, Ripponlea, Vic.

MR. Z. ROME, 404 Queens Parade, CLIFTON HILL, Vic.

Slovenci

v Perthu in okolici!

Kupujte vse svoje potrebščine
največji trgovini Zapadne Avstralije

pri BOANS-u

Iz pisarne Slovenskega duhovnika

DEKLETOM IN ŽENAM

Drugi del in konec

Dekleta in žene, ki so se spozaile in si uničile življenje, ali vsaj del življenja, pozneje jokajo in se izgovarjajo: Ne vem, kako je moglo priti do tega. Nisem se mogla premagati . . .

Doktor Hilliard verjame, da je to res. Nisi se mogla premagati. Toda odgovarja: Mogla si se pa premagati poprej, preden si se spustila v tako nevarno priložnost! Dovolj si slišala svaril. Če jih pa nisi hotela slišati, si sama kriva! Dokler je bila v tebi še trezna razsodnost, bi se bila izogibala priložnostim, pa si preveč zaupala sama sebi. Tako si zapravila oblast nad seboj!

Toda kaj naj ženske počno s svojo ženskostjo, če je res tako nevarna? Doktorju se zdi to vprašanje tako smešno, kot če bi kdo vprašal: Kaj naj počnem s svojimi pljuči? Ženskost — spolnost v ženski — je tako naravna kot so pljuča v njenih prsih. Svet potrebuje ženskosti, njene mehkobe, nežnosti, zmožnosti za sočutje. Ženska brez ženskosti bi ne bila otrokom nič. Ženska brez ženskosti bi ne mogla imeti sočutja z bolniki. Ženska, ki zna svojo ženskost pravilno izrabiti, obogati življenje sebi in drugim.

Doktor naglaša: Naj nihče ne misli, da življenje ženske nima pomena, če se ne izživila v meseni spolnosti. Pač pa je res, da ženska ne more živeti brez zavesti, da je v življenju nekaj dosegla. Ne more zadovoljno živeti brez neke gotovosti, da je zavarovana pred

nenadnim polom, bodisi gospodarskim ali moralnim. To so reči, ki so ženski vse življenje nujno potrebne. Spolna pojava pride in mine. Je že res, da je spolnost močna, kar strašna sila, kadar plane na dan. Toda da se premagati na razne načine: s stanovitim telesnim delom, z duševnim naporom na poklicnem polju, z dobrodelnim in socialnim udejstvovanjem . . .

Ženskost v ženski je ogromna moč. V enaki meri za dobro kakor za zlo. Blagor dekletu in ženi, ki se tega zavedata, pa svojo ženskost uporabljata prav! Koliko toplote in prisrčnosti lije v svet pravilno usmerjena ženskost! In koliko nesreče povzroča, če ne zna sama sebe prav ceniti!

Tako piše sveten človek, učenjak, in njegovo pisanje ponatiskuje sveten mesečnik. Hvala Bogu! Včasih so pisali in pridigli tako menda samo duhovniki. Pa so v novejših časih utihnili, kali? Ne, niso utihnili, le poslušat jih ne hodijo tisti, ki jim bi bilo treba. Svarilo iz duhovnikovih ust dandanes ne zaleže več. Te reči so baje preveč — staromodne! Toda glejte, za modernega doktorja je pa to zelo — moderno!

Mi bi samo še to dostavili, da vse to velja v precej enaki meri — za fante in moške, zato naj si tudi oni vzamejo k srcu!

POZOR! V sredo 15. avgusta je zapovedan praznik Marijinega Vnebovzetja! Vsak katoličan naj se resno potradi, da gre k sv. maši, ako le kako mogoče.

Z VSEH VETROV

NA ČEŠKEM so svoj čas z velikimi slovesnostmi odkrili na nekem hribu mogočen spomenik Stalini. Seveda je bilo veliko denarja. Letos so naenkrat dognali, da je v hribu veliko podtalne vode, da se svet pod spomenikom žuga udreti, zato se je batil, da se bo spomenik porušil. Da se prepreči porušenje spomenika, so ga sklenili podreti. Cudno! Če bi se spomenik sam podrl, bi bilo porušenje zastonj. Tako bo pa spet bilo veliko denarja. Če bo pa v Moskvi kdaj nastala spet kakšna „nova linija”, bo treba še v tretjič veliko denarja, da bodo spomenik spet dvignili . . .

V MOSKVI TISKAO na novo veliko sovjetsko enciklopedijo, ki je ni bilo več dobiti v knjigarnah. Ponatisnili so že 39 zvezkov. V tem zadnjem zvezku so besede, ki se začenjajo s črkama St. V 40. zvezku bi bile besede z začetnimi črkami Sta . . . Torej bi kmalu prišla na vrsto beseda STALIN. V prejšnjem izdanju enciklopedije je imel Stalin veliko prostora in knjiga mu je pela ogromno slavo. Zdaj so pa preskočili 40. zvezek in tiskajo 41., ki prinaša besede z začetnimi črkami Ste . . . Medtem se pač nekdo v potu svojega obraza trudi, da bi Stalina primerno „predelal” in ga predstavil svetu v luči tovariša Hruščeva . . .

SVOBODNA SLOVENIJA v Argentini zaključuje razpravo o Titu in Moskvi z naslednjimi besedami: Komunizem kaže po vsem

svetu nov obraz. Svobodni svet se je znašel pred dilemo: verjeti ali ne verjeti? Odločitev v tej dilemi ni težka. Verjeti je treba samo to, da komunizmu s kakršnim kolom obrazom ni ničesar verjeti. — Prav podobno se je izrazil bivši ameriški predsednik Truman in še maršik podoben veljak. Seveda soglašamo tudi mi.

V RUSIJI uživajo dandanes manj mesa, mleka in jaje kot pod carji, tako poroča tednik NEWSWEEK. Čeprav se komunisti na vse pretege trudijo, da bi dvignili produkcijo teh najbolj potrebnih hrani, čeprav priganjajo kmete v kolektive in je tako kmetovanje pod strogim državnim nadzorstvom, je še zmerom treba 57 kmetov, da pridelajo hrane za 43 mestnih prebivalcev. V ZDA pa 18 farmerjev pridela hrane za 82 meščanov.

PREDSEDNIK EISENHOWER se čuti dovolj zdravega, da je pripravljen sprejeti kandidaturo za ponovno izvolitev za predsednika. Volitve bodo v novemburu. Ike bo kandidiral sevtda spet na listi republikancev, za demokratsko stranko še ni znano, kdo bo njen kandidat. Toda splošno mnenje je, naj bo kdorkoli, zmaga je že vnaprej pri republikancih, ker je Ike še zmerom tako popularen, da bo odnesel večino. Tako pravijo in pišejo.

V BRAZILSKEM glavnem mestu Kio je neki popotnik videl čudne

POZDRAV PRIHAJAJOČEMU

Nekako istočasno z izidom pričojoče številke MISLI se ima ukrcati v San Franciscu na ladjo Oronsay mladi mož, ki ga kaže ta slika.

To je P. BAZILIJ VALENTIN, ki je že precej časa napovedan, zdaj pa že „plava“, če je šlo do slej vse po sreči. V Sydney bo prispel, tako je rečeno, kmalu v drugi polovici avgusta. Nastanil se bo v Melbournu, da bodo končno tam le dobili svojega duhovnika.

P. Bazilij je priznan slovenski pisatelj. V Ameriki je bil več let urednik lista Ave Maria in tajnik Baragove Zveze, ki skuša velikega Barago spraviti na oltar. Seveda pri vsem tem ni zanemarjal dusnopaštirskih poslov in je misijonaril med ameriškimi Slovenci.

reči. Obiskal je siromašne mestne dele, kjer ljudje žive v silni revščini, da je naravnost sramotno za človeška bivališča. Nekateri imajo vendar nekaj dohodka, pa denarja ne porabijo za nakup primerne obleke ali za vzgojo otrok, prvo je, da si omislijo radio in televizijo. Ob neprestani godbi in „živih slikah“ pozabljaljajo, da so tisočkrat bolj potrebne druge reči nego korakati vštice z današnjo modo. Z modernim napredkom je dobro iti, toda le po korakih, prenagli skoki niso prida.

ZNIŽANJE ŽIVLJENJSKEGA STNDARDA je dobro premišljen načrt komunistov. Delavcu in kmetu se ne sme dobro goditi, ker potem sovjetski imperializem ne bi mogel varno korakati naprej proti cilju, ki je seveda podjavljanje vsega sveta. V današnjih satelitskih deželah Evrope, tako poročajo, je moral oženjen delavec delati po šest do sedem ur na dan, da je zasluzil dovolj za preživljvanje družine. Ko so prišle te dežele pod komuniste, je že po nekaj letih bilo treba delati po osem ur, zdaj jih je pa treba že enajst. Od zasluga ob enajsturnem delu gre vse samo za življenje — cene so namreč naslašč tako prikrojene. Da bi si delavec kaj prihranil, tem niti govora ni. Tak komunistični „raj na zemlji“ za delavstvo je izval lani upor v Vzhodni Nemčiji, letos pa v Poznanju na Poljskem. Seveda so komunistični tanki obakrat v krvi zadušili vsako možnost kakšnega uspeha.

Slovencem v Vic. in S.A. čestitamo, da bodo dobili v svojo sredo takoj odličnega dušnega pastirja, ki je zavoljo njih pustil svoj doseženji krasni delokrog in prihaja sem. Ze nekaj tednov ga bomo pridržali v Sydneju. Kdaj ravno bo prišel v Melbourne, bo naznana septembarska številka.

P. RUDOLF PIVKO

Skoraj ves mesec julij je izven Sydneja na „okrevališču“. Kako je ravno zdaj z njegovim zdravjem, ne vemo povedati. Konec meseca ga bodo spet pregledali in ugotovili, kako in kaj, tako je rečeno. Ta številka MISLI bi se preveč zavlekla, če bi čakali na preiskavo, zato samo te vrstice. Pater vse bralce in bralke lepo pozdravlja.

SYDNEY!

Slovenska služba božja ta mesec bo v nedeljo 12. avgusta ob pol enajstih kot po navadi. Pred mašo priložnost za spoved. Zdaj menda že vsi veste, kako priti v tisto cerkev.

Pri sv. maši v juliju smo uveli ljudsko petje in je bilo kar lepo, čeprav šele prvič. Prihodnjič bo seveda bolje in potem vsak mesec še bolje. Prihajajte v večjem številu in druge povabite s seboj.

Prelepa hvala organistinji Mrs. Staničevi, da je voljna prihajati in nam je petje omogočeno, čeprav ima dolgo pot. Na svidenje.

BLACKTOWN!

Prihodnja služba božja v nedeljo 5. avgusta kot po navadi. Tudi pri vas bomo poskusili z ljudskim petjem. Ni dvoma, da bomo uspeli, čeprav morda prvič ne bo tako dobro. Pridite v velikem številu, vajo bomo imeli kar v cerkvi. Mrs. Staničev bo prihajala tudi v Blacktown, dokler ne bo sedla za orgle „domača moč“. Na svidenje!

MAYFIELD-NEWCASTLE!

To je pa NOVO!

Rojaki tam so povabili slovenskega duhovnika in uredili, da bo slovenska služba božja četrto nedeljo, 26. avgusta.

Cerkev: Na hribu v Mayfieldu, sv. Alfonz, znana tudi pod imenom „Ave Maria“. Do nje se pride po Woodstock ulici.

Cas: 11 A.M. ali ob enajstih dopoldne. Eno uro pred mašo ali že prej spovedovanje.

Spovedovanje tudi v soboto popoldne istotam ob 4. popoldne.

Rojaki in rojakinje v Newcastle in okolici, vzemite na znanje! Povejte še drugim, ki morda niso naročeni na MISLI! — P. Bernard.

Iz Coome — konec

(S str. 5.)

ta načrt začel in se razvija. Podjetja, ki prevzemajo razna dela na Snowy Mountains, so pod nadzorstvom te oblasti.

K.W.P.R. ali Kaiser-Walsh-Perini-Raymond je skupina močnih ameriških podjetij, ki je prevzela vrtanje 14 milj dolgega predora iz Tumut Pond v Eucumbene Portal. Je pa že večkrat pokazala svetu, kako se je treba lotiti takih podjetij.

Cooma je precej važno središče, 71 milj južno od Canberre. Od leta 1949 do danes se je razvila v zelo živahno mestece. Takoj po vojni je imela morda dva tisoč prebivalcev, zdaj jih menda šteje okoli 10 tisoč. Stare zgradbe, posebno trgovine in hotele, so povečali in prenovili, zraven tega je pa S.M.A. sama pozidala ne samo veliko taborišče za neoženjene delavce, ampak tudi cele ulice preprostih, a lepih hišic za družine. Te ulice so zdaj že polne neugnane dece. Istočasno so se organizirale delavnice, založbe materiala in pisarne novodošle ustanove. Kaj-pada so poskrbeli tudi za prometna sredstva. Kot za nameček vsem tem pridobitvam so letos blizu Coome odprli aerodrom. Ni ga uslužbenca na Snowy Mt., ki bi ne bil vesel te pridobitve.

Čudno bi se zdelo, če bi v takem kraju ne bilo videti Slovencev. Seveda smo tu, pa je težko povedati, koliko nas je. Posejani smo na redko po gozdovih in majhnih taboriščih. Ni priložnosti, da bi se zbrali. Gotovo pa je, da nas je kar lepo število. Zgodi se, da se

kar po angleško pozdravimo ob srečanju, ko se pa morda le spoznamo, se smejemo samim sebi.

Vendar ni zmerom tako. Prišlo je že tudi lo tega, da se nas je v Coomi pri obedu zbral za dve mizi, ki sta stali druga poleg druge, ne da bi se bili kaj zmenili. Menda nas sam slovenski nagon privede skupaj. In ko se spoznamo, nehamo posvečati pozornost jedi, saj za godrnjanje nad jedjo bo še dosti časa. Pomenujemo se o svojih doživljajih in šalimo se, da je takoj domačnost med nami. Vsak bi ral kaj novega povedal. Če se pojavi v naši sredi kdo, ki se je ravno vrnil z obiska v Sydneju, postane takoj središče vsega zanimanja. Obkolimo ga in vprašanj ni ne konca ne kraja: „No, kako je v Sydneju? Kaj pravijo v Sydneju? Kaj je novega v Sydneju?“ Pogovor se kar nehote skoraj zmerom napelje na slovenska dekleta, ki niso za v „bush“, kot smo fantje. Veseli smo, če izvemo, da poprašujejo po nas, posebno če je zraven tudi povabilo, da naj se vrnemo v mesto. Toda zaenkrat nam ne kaže prisluhniti takim vabilom — zaslужek nas drži v teh hribih.

Radovedni smo, če kdo razume naše težnje: radi bi se vrnili v slovensko mestno družbo, istočasno bi pa radi kaj prihrankov napravili, zato smo voljni potreti. Ali smo mi krivi, če pamet brani poslušati srce? Na Snowy Mountains nam je dana priložnost, da pokažemo svojo iznajdljivost in vero v napredok, obnem smo pa ponosni na to, da pomagamo graditi bodočnost svobodne Avstralije. — Ivan Kobal.

AVSTRALIJA RAZGLAŠA, da se bo naseljevanje iz evropskih dežel tu nadaljevalo. Potrebni so pa novi vidiki in novi načrti. To zahteva položaj v evropskih deželah, pa tudi v Avstraliji sami. Iz Evrope se ne sliši več toliko o potrebi izseljevanja, ker si je Evropa zelo opomogla v teku let po zadnji vojni in ljudje zmerom laže najdejo zaposlitev doma. Avstralija še zmerom najrajši sprejemata Britance, ti se pa ne ponujajo v Avstralijo v toliki meri kot bi Avstralija želela. Nekaj upanja je, da bo nastopajoča avtomacija v industriji neko število strokovnih delavcev spravila ob zaslужek in bodo prišli sem. Vendar mora Avstralija najti nove dežele, ki jo bodo zalagale z izseljenci. Želi si na primer Špancev (Baskov) in Avstrijev za sekanje sladkornega trsa v Queenslandu. Rada bi tudi Skandinavcem odprla vrata in so stiki že narejeni. Za Italijane ni več tako navdušena, čeprav so se dobro obnesli, je rečeno. Utregnili bi se zgoditi, da bi se preveč skupno naselili, zlasti v Queenslandu, in ustvarili tu nekako na-

rodnostno manjšino, ki bi se morda niti v teku več rodov ne poangležila . . . Zato naj se z Lahi tu po mešajo Španci, Grki in drugi. Na drugi strani mora pa Avstralija misli tudi na to, da novi naseljeni ne bodo prinesli kontinentu zaželenega blagostanja, če bodo ostali po večini v velikih mestih. Za bodočnost so v načrtu velike rizve plantaže nekje pod Darwinom v Northern Territory, mineralni rudniki nekje v središču Avstralije za izkopavanje rude, ki ji pravijo „mica“, pa ogromni pašniki za živo v severno-zapadni Avstraliji (Kimberleys). V vseh teh podjetjih naj bi se zaposlili novi naseljeni. Seveda ne bo vsak za povsod, zato naj vlada skrbno izbira sposobne, preden jih sprejme. Na noben način se pa ne smejo zbrati kjer koli v večjem številu ljudje iste narodnosti, ker bi to preprečevalo asimilacijo, ki si je Avstralija menda bolj želi kot vsega drugega, kar ji morejo prinesi priseljenici iz Evrope. Vse to je tu zapisano ko je bilo brati v uradnih izjavah avstralskih predstavnikov.

pogostne. Dolar, ki ni ne „turističen“, ne „izseljenski“, se pa plačuje po 300 din.

NA PRELOKO na Belokranjskem je poslal priatelj iz Amerike preko Jugosl. narodne banke \$10. Bili so namenjeni župniku za ondotno cerkev. Banka je izplačala župniku 5,500 din., oblast mu jih je pa takoj zaplenila — za davke.

V SMRLINJU

NARTE VELIKONJA

V.

Megla se je bila tekom dni pretrgala. Ko so šli v nedeljo k maši, je Škvarča dohitel Filipa na potu v cerkev.

„Kaj te je prineslo, Filip?“ je vprašal in mu ponudil roko, s katero si je bil ravnokar obriral nos.

„Delajo ne. Štrajk je.“

„Štrajk, e, vrag, še štrajk. In ali pojdeš nazaj?“

„Če bo mogoče. Šel bi tudi drugam, a prav zdaj ne še.“

„Ti, tukaj?“ in Škvarča je iskal po žepu in izvlekel par raztrgnih lir. „Ce takoj greš, pa še nekaj dobiš.“

„Saj ne vem, zakaj!“ se je čudil Filip. „Saj nisi nič dolžan, Polde.“

„Reci, koliko hočeš, da odideš?“

„Pa res ne vem, čemu?“ se je branil.

„Čemu! — Če pravim, koliko, ne vprašuj, čemu. Reci samo,“ in si je briral svoj nos s prsti. „He, he, pa da ne boš mislil, da nimam robca! O, saj ga imam, pa ga je škoda; tr inedelje ga že imam in je še snažen. Če nisem pri ljudeh, hranim!“ In res je izvlekel iz žepa še lepo zvit žepni robec. „Kako hitro se raztrže taka stvar! Tako hitro, kakor bi trenil. Ti, zdaj povej, koliko hočeš, da odideš; jaz sem zmenjen!“

Škvarča ga je zagrabil za ramo in ga resno ustavil.

Filip se je tudi zresnil in vprašal:

„S katero si zmenjen?“

„S punco ne, toda z materjo!“

„Kaj boš mater vzel?“

„Hihi,“ se je smejal Škvarča, „hihi — sam greh sodomski. Punca me ne mara; pravijo, da gleda tebel!“

Filip je bil še bolj v zadregi.

„Zdaj vem še manj!“

„Ali ne gleda za teboj Žiznova?“

„Jaz ne vem nič!“

„Kaj, ne veš? Če res ne veš, pa lahko zaradi mene ostaneš doma; če res ne veš?“

Filip je postal pozoren in kakor v hipu je videl Zalkin obraz pred seboj.

„Zalka ni napačna!“ je potrdil.

„Kajneda? Vidiš, pravim, da ni.“ Po kratkem pomicljanju pa je vendor zagrabil Filipa in potihem rekel:

„Če greš še ta teden, ti dam desetak!“

„Kam pa bom, ko ni dela. Kontrabantil bom!“

„I, glej, saj res, kar kontrabanti. Še največ nese!“ je silil vanj in se pri tem hudobno smejal predse. „Kar kontrabanti in še zame kupi.“ Vzel je iz žepa še par raztrgnih lir in mu jih potisnil v roko. „Ne kakšne tobačne trave; boljšega kupi.“

Prišla sta do cerkve. Možje so stali v gručah; kakor bi mignil, je zbor obmolknil, ko je stopil Škvarča med nje.

Filip se je pomešal med fante. Bregarjev hlapec Jaka ga je povlekel na stran in dejal na tihem:

„Pazi se, Škvarča je lump!“

Začela se je maša. Filipu pa je vse, kar je slišal, šlo skozi možgane v dijemu vrtincu. Pred Škvarčo ga je obhajal stud, kadar je pomislil na Mora, ga je stresla groza. Stara mati mu od prvega svidenja nikoli ni rekla, kakor samo ponavljal:

„Moro je tisti!“

In ko so šla dekleta v cerkev, je zaman iskal med njimi Polonco. Tam spredaj pred Marijinim oltarjem je klečala njegova sestra in tik nje Zalka.

Po evangeliju se je župnik obrnil proti vernikom in dejal:

„Danes bom kratek, kakor bo kratka božja sodba. In pri sodbi božji bo Bog sodil vse pohujšljive in vse matere in očete, ki trpe pohujšanje, da se pase greh v vasi. In pri božji sodbi bo poslal Bog ogenj nad grešne strehe, kjer se koti naslada in ošabnost. Bog ni nikogar ustvaril samo njemu in žeski v slast, temveč če si odrasel kristjan, pridi po blagoslov božji in pusti, da se po krstu množi kraljestvo božje. Ne delaj Sodomé, da ne boš deležen iste sodbe.“

Župnik je imel solze v očeh in se je obrnil.

Verniki so plašno zrli v tla in zbirali misli.

Ko je Filip stopil pred cerkev, se je Jaka nasmehnil in dejal:

„Škvarča bo takoj nesel Moru na nos.“

„Kaj?“

„Prídigol!“

„Kako?“ se je oglasil za njim bajtar Zvirk. „Kaj Moru mari?“

(Dalje)